

**Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Кафедра педагогіки
Кафедри психології**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Приймальної комісії
Бердянського державного
педагогічного університету
27 березня 2020

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування
з дисципліни
«Загальна педагогіка і психологія»

Освітній ступінь: бакалавр за іншою спеціальністю для осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план

Спеціальності: 013 Початкова освіта
053 Психологія

Бердянськ – 2020

Програма фахового вступного випробування розроблена на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта, 053 Психологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітніми програмами «Початкова освіта», «Психологія».

Розробник: голова фахової атестаційної комісії Степанюк Катерина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти.

Програма обговорена на засіданні кафедри педагогіки
Протокол № 12 від 04.02.2019 р.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Зміст дисципліни	5
3. Критерії оцінювання	12
4. Список використаної та рекомендованої літератури	14

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вступного екзамену з дисципліни: «Загальна педагогіка і психологія» для вступу на здобуття освітнього ступеня бакалавр: з'ясувати рівень теоретичних знань вступників, яких вони набули під час навчання на освітньому ступені бакалавра, з метою формування рейтингового списку для конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем бакалавра спеціальностей: : 013 Початкова освіта, 053 Психологія.

Форма вступного екзамену - тестування.

Тест – це завдання стандартної форми, виконання якого дає можливість виявити рівень сформованості знань, умінь, навичок.

Загальна кількість завдань тесту – 90.

Час виконання тесту – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест із загальної педагогіки і психології складається із завдань двох форм:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№ 1–85). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний.

2. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (№ 86–90).

Приклад тестового завдання

1. Цілеспрямована взаємодія вчителя й учнів, у процесі якої відбувається засвоєння знань, формування вмінь і навичок, – це

1. Виховання.
2. Навчання.
3. Освіта.
4. Розвиток.

86. Дайте визначення понять «мова», «мовлення». Визначте, яке з наведених висловлювань характеризує мовлення, а яке – мову. Відповіді аргументуйте.

1. Засіб збереження і передачі пізнавального і трудового досвіду багатьох поколінь.
2. Система історично складених словесних знаків як засіб спілкування.
3. Комунікативна діяльність людей для передачі думок, вираження почуттів, волі.
4. Психологічна діяльність, яка виявляється у вигляді процесу спілкування.
5. Найдосконаліша, притаманна людині діяльність спілкування для передачі думок, вираження волі та почуттів.
6. Історично складені норми засобів спілкування.
7. Засоби засвоєння, збереження та передачі культурного надбання людства.
8. Індивідуальні особливості вимови, стилю, лексики.

Вимоги до відповіді вступника

Під час тестування вступник повинен показати:

- а) чітке знання означень, понять, термінів, формулювань правил, передбачених програмою;
- б) вміння точно і стисло висловити думку в усній і письмовій формі, використовувати відповідну символіку;
- в) наявність вмінь і навичок, передбачених державними стандартами, вміння застосовувати поняття, методи і факти при розв'язування практичних задач і вправ.

Перелік дисциплін (тем), що виносяться на фахового вступного випробування:

1. Загальна педагогіка
2. Загальна психологія

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ З ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Педагогіка як наука, її становлення та розвиток. Поняття «педагогіка». Основні етапи становлення: донауковий, концептуальний, системний. Стадії розвитку педагогіки: народна педагогіка, духовна педагогіка, світська педагогіка.

Предмет педагогіки. Різні підходи до його визначення.

Основні категорії педагогіки.

Джерела розвитку педагогіки.

Основні проблеми, що розробляє педагогіка.

Функції педагогічної науки: теоретична (дослідження законів, закономірностей педагогічних явищ і процесів, обґрунтування змісту, принципів, методів і форм навчання і виховання), теоретично-прикладна (вивчення педагогічного досвіду і створення на його базі педагогічної теорії, експериментальне дослідження педагогічної діяльності, вироблення педагогічної технології).

Структура педагогічної науки, її галузі.

Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Завдання педагогіки на сучасному етапі.

Напрями, течії зарубіжної педагогіки.

Сутність і особливості наукових досліджень у педагогіці.

Методологія педагогіки. Характеристика методів науково-педагогічного дослідження: емпіричні (педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, педагогічне опитування, вивчення шкільної документації та учнівських робіт, рейтингу, узагальнення незалежних характеристик, психолого-педагогічного тестування, аналізу результатів діяльності учня, соціометрії); теоретичні (аналіз, синтез, індукція та дедукція, порівняння, класифікація, узагальнення, абстрагування, конкретизація, моделювання);

математичні та статистичні методи (реєстрування, ранжування, моделювання, вимірювання).

Етапи педагогічного дослідження: визначення проблеми дослідження; вивчення поставлених наукових фактів, положень, висновків; вивчення шкільної практики; формулювання гіпотези; здійснення експериментальної роботи; вивчення передового досвіду; зіставлення експериментальних даних з масовою практикою; узагальнення результатів дослідження, формулювання наукових висновків; оформлення результатів дослідження, впровадження їх у життя.

Поняття розвитку і формування особистості.

Напрями розвитку людини: анатомо-фізіологічний, психічний, соціальний.

Види розвитку і формування особистості: стихійний, цілеспрямований, саморозвиток і самоформування.

Основні фактори розвитку і формування особистості: біологічний, соціальний, виховання, активна діяльність особистості.

Закономірності та рушійні сили розвитку особистості.

Зарубіжні теорії розвитку особистості.

Поняття мети виховання. Фактори, які впливають на визначення мети виховання.

Проблема мети виховання в працях видатних педагогів: М. Пирогова, Г. Ващенко, К. Ушинського, А. Макаренка, В. Сухомлинського.

Головна мета виховання в контексті сучасних державних документів про освіту і виховання.

Завдання основних напрямів всебічного розвитку особистості. Завдання розумового, морального, естетичного, трудового, фізичного виховання.

Зарубіжна педагогіка про мету виховання (неопозитивізму, прагматизму, екзистенціалізму, гуманістична).

Сутність і динаміка розвитку педагогічного процесу.

Основні компоненти педагогічного процесу.

Закономірності і принципи педагогічного процесу.

Технологія педагогічного процесу.

Основні напрями вдосконалення педагогічного процесу: гуманізація і демократизація, забезпечення суб'єктивності виховання, урахування закономірностей і принципів педагогічного процесу; інтеграція науки, освіти і практики; підвищення науково-теоретичного рівня і зміцнення практичної спрямованості; оптимізація; інтенсифікація; вдосконалення підготовки вихователів та їх педагогічної майстерності; використання сучасних технологій і методів навчання і виховання; технічне переобладнання педагогічного процесу.

Поняття змісту освіти. Компоненти змісту освіти: знання про природу, суспільство, мислення, техніку, способи діяльності; досвід здійснення відомих способів діяльності (уміння та навички особистості); досвід творчої діяльності; досвід ціннісного ставлення до навколишнього світу.

Історичний характер змісту освіти. Теорії формування змісту освіти: формальної освіти, матеріальної освіти, дидактичного прагматизму (утилітаризму), структуралізму, проблемно-комплексного навчання. Сучасні вимоги до відбору змісту освіти. Оновлення змісту освіти в умовах реформування школи.

Державний стандарт загальної середньої освіти. Нормативні документи змісту освіти: навчальний план (базовий, типовий, робочий), навчальні програми, підручники і навчальні посібники.

Зміст освіти зарубіжної школи.

Поняття процесу навчання. Навчання як вид пізнавальної діяльності людини: загальна закономірність пізнання об'єктивної дійсності, спільне та відмінне в науковому та навчальному пізнанні, рушійні сили процесу навчання.

Функції процесу навчання: освітня, розвивальна, виховна, функція самовдосконалення особистості.

Структура процесу навчання: викладання, учіння; цільовий, стимуляційно-мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний (методичний, процесуальний), контроль-регулювальний, оцінно-результативний компоненти.

Діяльність учителя в процесі навчання: планування, організація та здійснення навчальної діяльності, стимулювання активності учнів, контроль за навчальним процесом та його регулювання, аналіз результатів діяльності, внесення коректив.

Навчально-пізнавальна діяльність учнів: під керівництвом учителя, самостійна. Психолого-педагогічні основи процесу засвоєння учнями знань, умінь, навичок.

Оптимізація та інтенсифікація процесу навчання.

Поняття закономірностей педагогічного процесу. Загальні закономірності навчання. Часткові (конкретні) закономірності навчання: дидактичні (змістовно-процесуальні), гносеологічні, психологічні, кібернетичні, соціальні, організаційні.

Закони дидактики як вищий рівень узагальнення залежності між явищами процесу навчання.

Поняття принципів навчання. Різні підходи до класифікації принципів навчання.

Характеристика традиційних принципів навчання: спрямованість навчання на вирішення завдань освіти, розвитку і виховання; науковість навчання; систематичність і послідовність навчання; доступність навчання; зв'язок теорії з практикою; свідомість і активність учнів; наочність у навчанні; міцність засвоєння знань, умінь і навичок; індивідуальний підхід до учнів; емоційність навчання.

Нетрадиційні принципи навчання: демократизація; виховання здорової дитини; диференціація процесу навчання; оптимізація навчально-виховного процесу, нетрадиційність системи навчання.

Взаємозв'язок принципів навчання.

Поняття методів навчання. Діалектика взаємозв'язку методів з іншими компонентами процесу навчання. Об'єктивна та суб'єктивна частина методу навчання. Функції методів навчання: стимуляційно-мотиваційна, навчальна, розвивальна, виховна, організаційна, контрольна-коригувальна. Прийом як частина методу і самостійна дидактична категорія.

Класифікація методів навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання: за джерелом знань, характером пізнавальної діяльності учнів, ступенем керівництва навчальною роботою, дидактичною метою, зовнішньою формою прояву та внутрішньою сутністю, на основі цілісного діяльнісного підходу до процесу навчання; бінарні та полінарні класифікації методів навчання.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні, практичні; індуктивні, дедуктивні, традиційні, аналітичні, синтетичні, методи аналогії, порівняння; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі; методи роботи під керівництвом учителя, методи самостійної роботи учнів.

Методи стимулювання навчальної діяльності учнів: пізнавальні ігри, навчальні дискусії, роз'яснення значущості навчання, висування навчальних вимог.

Методи контролю і самоконтролю в навчанні: усний, письмовий, графічний, практичний, тестовий, програмований контроль; взаємоконтроль, самоконтроль і самооцінка.

Критерії вибору і поєднання методів навчання: врахування загальної мети освіти і виховання, закономірностей і принципів навчання, особливостей навчального предмета, змісту навчального матеріалу, типу уроку, вікових особливостей учнів, рівня підготовки вчителя.

Поняття про засоби навчання. Характеристика дидактичних засобів, особливості їхнього застосування в процесі навчання.

Поняття форм організації навчання. Класифікація форм організації навчання за кількістю учнів, місцем навчання, часом проведення, дидактичною метою, ступенем складності, тривалістю навчання. Генезис систем навчання: індивідуальна, індивідуально-групова, групова, класно-урочна, белл-ланкастерська, мангеймська, вінетка-план, батавія-план, дальтон-план, бригадно-лабораторна, «колективний спосіб навчання», план Л. Трампа. Характеристика класно-урочної системи навчання в сучасній загальноосвітній школі.

Урок як форма організації навчання. Вимоги до уроку: загальні, дидактичні, виховні, розвивальні, санітарно-гігієнічні.

Типи і структура уроків: урок засвоєння нових знань; урок формування вмінь і навичок; урок застосування знань, умінь і навичок; урок узагальнення і систематизації знань, урок перевірки, оцінювання та корекції знань, умінь і навичок; комбінований урок.

Нестандартні уроки: інтегровані, міжпредметні, театралізовані, з різновіковим складом, уроки – ділові ігри, уроки – рольові ігри, уроки-

конференції, уроки-змагання, уроки-диспути, уроки-пошуки, уроки-психотренінги тощо.

Організація навчальної діяльності учнів на уроці: фронтальна, групова, парна, індивідуальна робота.

Підготовка вчителя до уроку. Зміст попередньої та безпосередньої підготовки вчителя до уроку.

Позаурочні форми організації навчання: семінарські заняття, практикуми, факультативи, навчальні екскурсії, предметні гуртки, домашня навчальна робота, консультації.

Предмет і функції моніторингу навчальних досягнень учнів. Принципи моніторингу успішності навчання: індивідуальний характер, систематичність, різноманітність форм проведення, всебічність, об'єктивність, порівнянність, адекватність, прогностичність, гласність, диференційованість. Етапи здійснення моніторингу якості навчання. Складові моніторингу навчальних досягнень: перевірка, оцінювання та облік успішності навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Перевірка знань, умінь та навичок учнів. Види перевірки: попередня, поточна, періодична (тематична), підсумкова (заклучна). Форми перевірки: фронтальна, групова, індивідуальна, комбінована, самоконтроль; заліки та екзамени. Методи перевірки.

Тестування навчальних досягнень учнів. Класифікація тестів за структурою відповіді. Види тестів закритого і відкритого типів. Вимоги до змісту тестів: відповідність освітнім стандартам, предметна чистота, значимість, повнота, репрезентативність, системність, комплексність і збалансованість, варіативність. Особливості застосування тестів під час здійснення різних видів перевірки.

Оцінювання знань, умінь, навичок учнів. Поняття компетентності як результату засвоєння учнями змісту освіти. Характеристика основних груп компетентностей учнів. Критерії та норми оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів за 12-бальною шкалою. Види оцінювання: поточне, тематичне, підсумкове.

Облік результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Неуспішність учнів і шляхи її подолання.

Основні положення теорії виховання в ретроспективі. Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості.

Структура виховного процесу. Компоненти вихованого процесу: мета, завдання, зміст, методи, форми, засоби. Двосторонній характер виховання. Виховання та самовиховання – дві сторони єдиного процесу формування особистості. Етапи педагогічного керівництва самовихованням учнів. Прийоми самовиховання. Поняття про перевиховання. Структура перевиховання. Рушійні сили виховного процесу. Зовнішні та внутрішні протиріччя. Критерії вихованості.

«Зміст виховання» як педагогічна проблема. Основні напрями виховання: Моральне виховання. Трудове виховання. Профорієнтація учнів. Етапи профорієнтаційної роботи. Естетичне виховання. Фізичне виховання.

Екологічне виховання. Статеве виховання. Виховання несприйнятливості до алкоголю, нікотину, наркотиків. Національне виховання. Шляхи і засоби реалізації змісту кожного напрямку національного виховання.

Формування наукового світогляду. Розумове виховання. Суть світогляду. Формування світогляду в навчальній роботі. Формування світогляду в позакласній роботі. Характеристика народного світогляду. Науково-педагогічні вимоги до формування світогляду.

Поняття про методи виховання. Класифікація традиційних методів виховання. Характеристика методів формування свідомості. Характеристика методів організації діяльності і формування громадської поведінки. Характеристика методів стимулювання. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки. Основні народно-педагогічні методи виховання словом рідної мови. Основні народно-педагогічні методи стимулювання, заохочення і спонукання дітей. Методи самовиховання. Перевиховання та його методи. Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання. Диференційований та індивідуальний підходи до виховання учнів.

Сучасні проблеми сімейного виховання. Вплив атмосфери сімейного життя на виховання дитини, правопорушення дітей та причини їх виникнення. Традиції сімейного виховання. Авторитет батьків. Відповідність батьків за розвиток дитини. Права та обов'язки батьків. Традиційні та нетрадиційні форми роботи школи з батьками. Система роботи класного керівника з батьками. Участь громадськості у вихованні дітей. Спільна діяльність школи, сім'ї, громадськості і трудових колективів по організації дозвілля дітей.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Предмет та завдання психології. Зв'язок психології з іншими науками. Значення психології. Галузі психологічних знань. Шляхи наукового пізнання психіки. Спостереження. Самоспостереження. Експеримент у психології. Інші методи психології.

Категорія відображення в психології. Психічне як відображувальна функція мозку. Рефлекторна природа психічного. Вища нервова діяльність, умовні рефлекси, процес їх утворення. Динаміка збудження і гальмування в умовно-рефлекторній діяльності. Перша і друга сигнальна системи. Розвиток психіки. Виникнення людської свідомості. Історичний розвиток людської свідомості.

Поняття про особистість у психології. Особистість, індивід, індивідуальність. Теорії особистості: біхевіористична, гештальтизм, фрейдизм, неофрейдизм. Формування особистості. Структура особистості: спрямованість, можливості, індивідуально типологічні особливості, блок «Я». Спрямованість як центральне утворення особистості.

Поняття про увагу. Природа уваги. Види уваги: зовнішня та внутрішня, мимовільна, довільна, післядовільна увага. Властивості уваги: обсяг, розподіл, переключення, концентрація, стійкість.

Поняття про відчуття. Процес виникнення відчуттів. Види відчуттів. Зорові відчуття. Слухові відчуття. Нюхові відчуття. Смакові відчуття. Тактильні відчуття. Температурні відчуття. Больові відчуття. Органічні відчуття. Кінестетичні відчуття. Статичні відчуття. Загальні властивості відчуттів.

Поняття про сприймання. Рефлекторна природа сприймання. Взаємозв'язок аналізаторів у процесі сприймання. Виділення об'єкта в сприйманні. Роль попереднього досвіду в сприйманні. Роль мови в процесі сприймання. Активний характер сприймання. Види сприймання. Сприймання простору. Сприймання часу. Сприймання руху. Сприймання тексту. Властивості сприймань.

Визначення пам'яті. Теорії пам'яті. Асоціації та їх види. Види пам'яті. Мимовільна і довільна пам'ять. Мимовільне і довільне запам'ятовування. Смыслове і механічне запам'ятовування. Умови продуктивності мимовільного запам'ятовування. Умови продуктивності довільного запам'ятовування. Збереження. Види відтворення. Впізнавання. Згадування. Спогади. Уявлення пам'яті, їх характерні особливості. Забування, його причини і боротьба з ним. Індивідуальні відмінності пам'яті.

Визначення мислення. Значення мислення в житті людини. Чуттєва та логічна ступені пізнання. Мислення та мовлення. Мисленнєві дії та операції. Аналіз і синтез. Абстрагування. Порівняння і узагальнення. Форми мислення: поняття та їх засвоєння, судження, умовиводи. Процес розв'язування задач. Види мислення. Індивідуальні відмінності в мисленні людини.

Поняття про уяву. Уява і об'єктивна дійсність. Процес створення образів уяви. Мимовільна і довільна уява. Види уяви залежно від характеру діяльності людини. Види уяви за її змістом. Мрія. Індивідуальні особливості уяви людини.

Поняття про емоції і почуття. Характерні особливості емоцій і почуттів. Природа емоцій і почуттів. Почуття і діяльність людини. Види емоцій і почуттів. Прості емоції. Складні емоції. Афекти. Настрій. Пристрасті. Моральні почуття. Інтелектуальні почуття. Естетичні почуття.

Загальне поняття про волю. Функції волі. Мимовільні і довільні дії. Основні фази складної вольової дії. Вольові якості особистості. Розвиток та виховання вольової активності людини.

Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту. Темперамент і умови життя, діяльності, виховання. Характеристика основних типів темпераментів: сангвінік, холерик, флегматик, меланхолік.

Поняття про характер. Зв'язок характеру з темпераментом. Структура характеру: система ставлень. Типове та індивідуальне в характері людини. Умови формування характеру особистості.

Поняття про здібності. Здібності та знання, вміння і навички. Здібності та інші психічні властивості. Види здібностей. Умови формування здібностей людей. Індивідуальні відмінності в здібностях людей.

Поняття про діяльність, інтеріоризація та екстеріоризація. Структура діяльності: потреби, інтереси, мета, мотив, дія, рух, знання, вміння, навички, звички, операції, вчинки. Формування вмінь та навичок. Види діяльності: гра, навчання, праця. Поняття про провідну діяльність. Педагогічна діяльність.

Поняття про спілкування, його функції та умови. Структура спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна підструктури спілкування. Засоби спілкування. Види спілкування: міжособистісне, міжгрупове, особистісно-групове; безпосереднє та опосередковане; короткочасне та довготривале; інтимне, ділове, соціально-рольове. Стилі спілкування. Педагогічне спілкування, такт.

Групи, їх виникнення та розвиток. Види груп: офіційні, неофіційні; умовні та реальні; мік-рогрупи, малі та великі. Поняття про асоціації, корпорації та колектив. Поняття міжособистісних стосунків. Феномен лідерства. Основні методи дослідження міжособистісних стосунків: соціометрія, референтометрія.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Час виконання тестових завдань – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест складається із 90 завдань, з яких – 85 тестів закритого типу (з альтернативними вибірковими відповідями в 4-х варіантах) та 5 тестів відкритого типу (самостійна відповідь на питання, на утворення логічних пар, на визначення термінологічних понять, написання міні-творів, есе та інших форм творчої роботи).

Від 1-го до 85-го завдання за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання	Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання
0	0	43	108
1	66	44	109
2	67	45	110
3	68	46	111
4	69	47	112
5	70	48	113
6	71	49	114
7	72	50	115
8	73	51	116
9	74	52	117
10	75	53	118
11	76	54	119
12	77	55	120
13	78	56	121
14	79	57	122

15	80	58	123
16	81	59	124
17	82	60	125
18	83	61	126
19	84	62	127
20	85	63	128
21	86	64	129
22	87	65	130
23	88	66	131
24	89	67	132
25	90	68	133
26	91	69	134
27	92	70	135
28	93	71	136
29	94	72	137
30	95	73	138
31	96	74	139
32	97	75	140
33	98	76	141
34	99	77	142
35	100	78	143
36	101	79	144
37	102	80	145
38	103	81	146
39	104	82	147
40	105	83	148
41	106	84	149
42	107	85	150

Від 86-го до 90-го завдання за кожену відповідь нараховується від 0 до 10 балів в залежності від повноти відповіді.

7,6 – 10 балів – завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано і оформлено належним чином, відсутні граматичні, лексичні, стилістичні та змістові помилки.

5,1 – 7,5 балів – завдання виконано повністю, але допущено незначні граматичні, лексичні, стилістичні та змістові помилки або незначні неточності в оформленні; або при належному оформленні завдання виконано не менш ніж на 80%.

2,6 – 5 балів – завдання виконано менш ніж на 60%, за умови належного оформлення; або не менш ніж на 80% якщо допущені незначні граматичні, лексичні, стилістичні та змістові помилки або помилки в оформленні.

0 – 2,5 балів – завдання виконано менш ніж на 40%, без належного оформлення, зі значними граматичними, лексичними, стилістичними та змістовими помилками або помилками в оформленні.

Отже, за 5 тестів відкритого типу вступник може набрати від 0 до 50 балів.

Остаточна конкурсна оцінка (**КО**) за 200-бальною шкалою (від 0 до 200) формується за формулою:

$$\mathbf{КО} = \mathbf{ЗТ} + \mathbf{ВТ},$$

де **ЗТ** – бали за виконання тестів закритого типу (див. таблицю); **ВТ** – бали за виконання тестів відкритого типу (від 86-го до 90-го).

4. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Базова

1. Барбашова І. А. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ірина Анатоліївна Барбашова. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2011. – 126 с.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: У двох книгах / І. Д. Бех – К.: Либідь, 2003.
3. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наталія Павлівна Волкова. – [2-ге вид., перероб., доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.
4. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття») [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://uapravo.net/data2008/base64/ukr64541/page10.htm>.
5. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Іван Васильович Зайченко. – [2-ге вид.]. – К. : Освіта України, 2008. – 528 с.
6. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підруч. [для студ. і викл. вищ. навч. закл.] / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 418 с.
8. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Петрівна Максимюк. – К. : Кондор, 2009. – 670 с.
9. Малафійк І. В. Дидактика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Іван Васильович Малафійк. – К. : Кондор, 2009. – 398 с.
10. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Неля Євтихіївна Мойсеюк. – [5-те вид., доп. і перероб.]. – К. : Кондор, 2007. – 656 с.
11. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
12. Педагогіка в запитаннях і відповідях : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / [Кондрашова Л. В., Пермяков О. А., Зеленкова Н. І., Лаврешина Г. Ю.]. – К. : Знання, 2006. – 252 с.
13. Соловей М. І. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Соловей М. І., Спіцин Є. С., Кудіна В. В. – К : Ленвіт, 2008. – 377 с.

14. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Михайло Миколайович Фіцула. – [2-ге вид., випр., доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 560.
15. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Василь Васильович Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

Допоміжна

1. Ващенко Г. Виховний ідеал : підруч. [для педагогів, виховників, молоді і батьків] / Григорій Ващенко. – Полтава : Полтавський вісник, 1994. – 191 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / Семен Устимович Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 375 с.
3. Енциклопедія освіти / [Бех І. Д., Бібік Н. М., Биков В. Ю. та ін.]; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
5. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
6. Закон України «Про позашкільну освіту» [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
7. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://uapravo.net/data/base28/ukr28703/htm>.
8. Педагогічний словник / [за ред. М. Д. Ярмаченка]. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 514 с.

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Базова

1. Загальна психологія : Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2011. – 464 с.
2. Загальна психологія / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с.
3. Загальна психологія : підруч. для студентів вищ. навч. закладів / С.Д. Максименко, В.О. Зайчук, В.В. Клименко, В.О. Соловієнко. За загальною редакцією акад. С. Д. Максименка – К.: Форум, 2000. – 533 с.
4. Павелків В.Р. Загальна психологія. Підручник / Р.В. Павелків. – К. : Кондор, 2009. – 576 с.
5. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова. – 3-тє вид. Стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.

Допоміжна

1. Психологія : навч. посіб. / О.В. Винославська, О.А. Бреусенко-Кузнєцов, В.Л. Зливков / за наук ред. О.В. Винославської. – 2-е вид., прероб. та доповн. – К. : ІНКІОС, 2009. – 390 с.
2. Психологічний словник / [за ред. В.І. Войтка]. – К. : Вища школа, 1982. – 216 с.

3. Степанов О.М. Основи психології і педагогіки / О.М. Степанов,– К : Академвидав, 2006. – 386 с.
4. Черезова І.О. Психологія: навч. пос. / І.О. Черезова. – Бердянськ, БДПУ, 2015. – 278 с.